

Stedenestafette

Wethouder Dominic Schrijer springt in de bres voor Rotterdamse minima

'We laten mensen niet in de kou staan!'

Dominic Schrijer, als wethouder Werk, Sociale Zaken en Stedelijke Economie verantwoordelijk voor de portefeuille armoedebestrijding, liet er in een interview met dagvoorzitter Gerard Bunnik geen misverstand over bestaan: Rotterdamse minima mogen niet de dupe worden van landelijke bezuinigingen.

U bent sinds kort onder meer verantwoordelijk voor de portefeuille armoedebestrijding. Kunt u iets meer over uw plannen vertellen?

'Ons uitgangspunt als gemeentebestuur, en dus ook van mij, is om belangrijke initiatieven in de stad te continueren. Eén ervan is dat we alles in het werk blijven stellen om sociale achterstanden te verlagen. Als gemeente willen we de talenten van alle Rotterdammers benutten en zo inzetten op de economische versterking van onze stad en alle inwoners. Mijn streven op het gebied van armoedebestrijding is om alle voorzieningen voor de minima overeind te houden. Dit houdt onder meer in dat we in 2011 de inkomensgrens om in aanmerking te komen voor de armoedevoorzieningen op 120% van het minimumloon handhaven. Hiermee wijken we dus af van de in het regeerakkoord voor 2012 aangekondigde landelijke minimumgrens van 110%. We laten mensen niet in de kou staan!'

Dominic Schrijer: 'Voorzieningen Rotterdamse minima overeind houden'

Belangrijk als het om armoedebestrijding gaat is lokale samenwerking. Wat heeft de gemeente Rotterdam op dit terrein te bieden?

'De gemeente zet naast centraal georganiseerde instrumenten zoals de Wmo en de Wwb, sterk in op gebiedsgericht werken. Hierbij proberen we in nauwe samenwerking met onder meer maatschappelijke instellingen, welzijnsorganisaties, kerken en sportverenigingen in de deelgemeenten waar dit het hardst nodig is zoals Feyenoord, Delfshaven, Charlois en het Oude Noorden, in contact te komen met verschillende groepen minima. Maatwerk speelt dus een grote rol en dat werpt zijn vruchten af.'

Maatwerk is dus geboden?

'Absoluut! Door landelijke bezuinigingen moeten we de komende jaren alles in het werk stellen om met minder geld onze voorzieningen overeind te houden. Dat vraagt om heel specifieke maatregelen. Zo kijken we onder meer naar de mogelijkheden van collectieve inkoop op het gebied van energie. Verder onderzoeken we of we minima kunnen ondersteunen met het terugbrengen van hun inrichtingskosten door ook diensten op dit gebied gezamenlijk aan te bieden. Ook willen we oudere bijstandsklanten als ervaringsdeskundigen lotgenoten laten ondersteunen, bijvoorbeeld op het gebied van schuldhulpverlening. We halen alles uit de kast om in tijden van kostenbesparing voorzieningen overeind te houden en willen hoe dan ook voorkomen dat mensen tussen wal en schip vallen.'

TE GAST IN DEELGEMEENTE CHARLOIS

Op 13 oktober jl. organiseerden de dienst SoZaWe en de deelgemeente Charlois in wijkgebouw Tarwewijk een armoedemanifestatie in het kader van de Landelijke Stedenestafette. Het programma:

- Ontvangst en welkom door Mart Toet, Algemeen Directeur SoZaWe;
- Korte inleiding dagvoorzitter Gerard Bunnik (MOVISIE);
- Presentatie Fabian Dekker, resultaten onderzoek Verwey-Jonker instituut;
- Interview met Dominic Schrijer, Wethouder Werk, Sociale Zaken en Stedelijke Economie;
- Reactie Michel de Baan, Portefeuillehouder Welzijn, Huisvesting en Sociale Zaken deelgemeente Charlois;
- RoSA! over hun plan 'Rotterdam armoedevrij in 2020';
- Aanbieding plan RoSA! aan wethouder Schrijer;
- Workshops;
- Plenaire afsluiting.

RoSA! presenteert ambitieus, maar weldoordacht plan

'Rotterdam Armoedevrij in 2020!'

Iedere stad heeft zijn bijzondere initiatieven als het om armoedebestrijding en het tegengaan van sociale uitsluiting gaat. Ook Rotterdam, zo bleek tijdens de presentatie van Alexander Borst. Ondersteund door een zelfgemaakt filmpje ging de kartrekker en voorzitter van de Rotterdamse Sociale Alliantie, RoSA!, in op het plan 'Rotterdam Armoedevrij in 2020'.

'Rotterdam heeft ontzettend veel ervaringsdeskundigen en organisaties die zich bezighouden met armoedebestrijding en sociale uitsluiting', sprak Alexander Borst tot de ongeveer 60 aanwezigen. 'Het was dan ook eigenlijk onbestaanbaar dat er in de stad geen overkoepelend platform tegen armoede bestond. Op 16 oktober 2007 zijn we daarom de Rotterdamse Sociale Alliantie -RoSA! - gestart, een netwerk dat we de afgelopen jaren stap voor stap hebben uitgebreid.'

Stip aan de horizon

Het uiteindelijke doel van RoSA! lijkt ambitieus en onhaalbaar, maar is volgens Borst wel degelijk mogelijk. 'Samen met de cliëntenraad SoZaWe streven we naar een armoedevrij Rotterdam in 2020. Er gebeurt heel veel in de gemeente op het gebied van armoedebestrijding, maar initiatieven blijven vaak onbelicht en zijn daardoor onbekend. Ons plan is om onder meer een fotoboek te maken met goede projecten, waarbij iedere verantwoordelijke groep of organisatie aangeeft welke stap het in 2011 zet om de armoede in Rotterdam een stukje terug te dringen. In januari presenteren we het boek tijdens de Lokale Sociale Agenda 2011 en krijgt het beste initiatief een pluim. Ieder plan, ieder idee is een stip aan de horizon op weg naar ons doel. Bovendien genereert iedere stip inhoud voor een sociale kaart waar Rotterdammers die in armoede verkeren of met het thema begaan zijn, iets aan hebben.'

Gratis bloemen

Een film, gemaakt door RoSA!-lid van het eerste uur Hans Goosen, gunde de aanwezigen een kijkje in de keukens van verschillende deelnemende organisaties. Zo kwam onder meer een tuinproject in de wijk Prins Alexander aan bod, een initiatief waarbij

Alexander Borst: 'Ambitieuze plan, maar wel degelijk mogelijk'

minima gratis bloemen (als cadeau of voor eigen gebruik) mogen plukken in een speciaal hiervoor aangelegde tuin. Daarnaast vertelde een woordvoerder namens een groep straatadvocaten meer over speciale hulp aan dak- en thuislozen en liet de directeur van Rabobank Rotterdam weten het RoSA!-plan vanuit het oogpunt van prosperity te willen ondersteunen door het leveren van "handjes" voor lokale projecten.

Prachtig initiatief

Ook Dominic Schrijer, die namens de gemeente het draaiboek van RoSA! in ontvangst nam, toonde zich enthousiast over de plannen van de Rotterdamse Sociale Alliantie. 'Ik vind dit een prachtig initiatief met een geweldig mooi vooruitzicht, Rotterdam Armoedevrij in 2020. Waarbij ik nog maar eens een keer wil wijzen op de term, armoedevrij. Armoedevrij is de situatie waarin een laag inkomen geen belemmering hoeft te zijn om als Rotterdammer mee te doen. De aanpak van RoSA! sluit hier naadloos op aan. Als zij in hun opzet slagen, en daar hoop ik vurig op, zijn we in Rotterdam in 2020 sowieso een heel stuk verder op het gebied van armoedebestrijding!'

Meer informatie: www.rosarotterdam.nl

'OP DE ROTTERDAMSE MANIER MET DOELGROEP COMMUNICEREN'

'Een van de prioriteiten voor ons als deelgemeente is de samenwerking in de wijken. Ga je een stapje verder, en kijk je naar samenwerking op het gebied van armoedebestrijding, dan is eigenlijk sprake van een logisch een-tweetje. Je helpt elkaar al automatisch, dus ook op dit gebied. De komende tijd willen we in onze deelgemeente onder meer inzetten op het verder tegengaan van schooluitval en de aanpak van het huisvestingsprobleem. Belangrijk is dat we als samenwerkende partijen met één mond praten en met de doelgroep op de Rotterdamse manier communiceren, namelijk door te doen! In gesprek blijven, continue afstemming en zo problemen aanpakken en oplossen; daar draait het om.'

Michel de Baan, Portefeuillehouder Welzijn, Huisvesting en Sociale Zaken deelgemeente Charlois

UITGELICHT: workshop armoedebestrijding in tijden van bezuinigen

‘Breng boodschap op een positieve manier’

De budgetten van de gemeenten staan onder druk. De komende jaren moet er bezuinigd worden, ook op armoedebestrijding. Hoe beperk je eventuele nadelige gevolgen voor minima? Deelnemers aan de workshop “Armoedebestrijding in tijden van bezuinigen” kwamen met een aantal heel creatieve ideeën. ‘Zet de Rotterdampas meer in als activeringspas.’

De workshop onder leiding van discussieleider Marcel Castelijns, senior beleidsadviseur Sociale Zaken en Werkgelegenheid, was drukbezocht. Deelnemers hadden uiteenlopende achtergronden. Naast een aantal deelgemeenteraadsleden bestond de groep uit vertegenwoordigers van het FNV, een basisschool, een welzijnsorganisatie, de Rotterdamse cliëntenraad van SoZaWe, straatadvocaten en een leesclub.

Financiële prikkel

Ter voorbereiding op de workshop was aan de deelnemers gevraagd na te denken over creatieve oplossingen om nadelige gevolgen voor de minima vanwege landelijke bezuinigingen zoveel mogelijk te beperken. Daarbij ging het niet alleen om gemeentelijke maatregelen, maar ook om heel praktisch toepasbare adviezen voor de doelgroep. ‘Veel organisaties zijn bezig met armoedebestrijding, er is behoefte aan meer samenwerking’, aldus Marcel Castelijns tijdens de plenaire evaluatie na afloop. ‘Iedereen juichte het initiatief van RoSA! om organisaties te bundelen in één platform, enorm toe.’

Een heel concreet voorbeeld kwam vanuit een basisschool. Castelijns: ‘Veel mensen zijn niet gewend om actief mee te doen in het schoolleven van hun kinderen. Een financiële prikkel kan hierin verandering brengen. Zo zou de kindertoelage niet meer zonder tegenprestatie overgemaakt moeten worden aan de ouders. Dit idee leidde trouwens tot een flinke discussie. Belangrijk is dat de boodschap op een positieve manier gebracht wordt.’

SUPER SOCIALE WINKELS, AANVALSPLAN ARMOEDEBESTRIJDING

Ook de workshop van RoSA! stond in het teken van interactie, kennisuitwisseling en het genereren van nieuwe ideeën. Alexander Borst: ‘Alle deelnemers hebben opgeschreven welke stap ze in 2011 willen zetten om zelf iets tegen armoede te doen. De reacties waren heel divers. Zo wilde iemand komend jaar twee keer zoveel gezinnen in financiële nood helpen en opperde iemand anders het idee om naar Helmonds voorbeeld twee Super Sociale Winkels te openen. Dat zijn winkels waar alleen minima voor een klein bedrag duurdere spullen aan kunnen schaffen. Mooi vond ik ook de voorbeelden van de deelnemer van MOVISIE die aangaf zich sterk te willen maken voor een vervolg van de Landelijke Stedenestafette en het plan van een vertegenwoordiger van deelgemeente Feyenoord om voor april 2011 een wijkgericht aanvalsplan armoedebestrijding te helpen opzetten.’

Kennisdeling

Andere ideeën die ter tafel kwamen, waren onder meer een betere afstemming tussen UWV en SoZaWe en het bieden van hulp bij het terugbrengen van incassokosten. Castelijns: ‘Heel concreet was ook het plan om de Rotterdampas te gebruiken als activeringspas. Zo kunnen mensen die niet of nauwelijks met cultuur in aanraking komen, in groepjes een museum bezoeken. Waarbij je ze via activeringstrajecten of buurthuizen probeert te bereiken. Verder kan armoede ook op een andere manier bestreden worden, zo bleek. Door kennisdeling bijvoorbeeld. Neem “klanten voor klanten”, een initiatief van de cliëntenraad. Hieruit blijkt dat er vooral interesse bestaat in Nederlandse les, computerles en begeleiding bij het starten van een zelfstandige onderneming.’

Speciale aandacht voor bijzondere doelgroepen

De drukbezochte workshop over de rol van deelgemeenten en maatschappelijke instellingen bij stedelijk armoedebeleid, geleid door dagvoorzitter Gerard Bunnik van MOVISIE, toonde nog maar eens aan dat het met de wil tot samenwerking in Rotterdam wel goed zit. In veel gevallen is al sprake van succesvolle initiatieven. Al blijft speciale aandacht voor bijzondere doelgroepen noodzakelijk. ‘We moeten rekening houden met de kinderen’, opperde een van de deelnemers na afloop. ‘Veel regelingen zijn te algemeen van aard en bieden meestal geen complete oplossingen, zeker niet waar het kinderen betreft.’ ‘Juist in tijden van bezuinigingen is het belangrijk om mensen in hun eigen kracht te zetten, ze gebruik te laten maken van hun eigen mogelijkheden’, liet een ander weten. ‘Daarom moeten we als deelgemeente een bewonersemancipatiepunt inrichten waar mensen letterlijk kunnen werken aan hun eigen ontwikkeling.’ ‘Over eigen verantwoordelijkheid gesproken’, sprak iemand ten slotte. ‘Niet alleen minima dragen hun verantwoordelijkheid, maar ook binnen de instellingen en organisaties zelf heeft iedereen een eigen rol. Een betere wereld begint bij jezelf.’

Fabian Dekker, onderzoeker Verwey-Jonker instituut:

'Rotterdam houdt van aanpakken, ook op armoedegebied'

Rotterdam geldt nationaal gezien als voorloper bij het ontwikkelen van integraal beleid, gericht op de ondersteuning van mensen met een laag inkomen. Maar hoe pakt dit beleid uit in de praktijk en waar kan het wellicht beter? Fabian Dekker, onderzoeker van het Verwey-Jonker Instituut gaf tijdens een korte presentatie tekst en uitleg.

In Rotterdam bevindt 20% van alle inwoners zich aan de onderkant van de arbeidsmarkt en van alle Rotterdammers leeft 16% onder de armoedegrens. Beide percentages liggen 7% boven het Nederlandse gemiddelde. 'Bij dit soort percentages moeten we onszelf afvragen wat armoede eigenlijk is', aldus Fabian Dekker. 'Het verwijst naar de groep mensen die op bijstandsniveau leeft en te maken krijgt met de soms hiermee gepaard gaande problematiek, maar refereert ook aan sociale uitsluiting. In Rotterdam is daarnaast sprake van typisch grootstedelijk gelieerde armoede, zoals het bestaan van een armoedecultuur in bepaalde wijken en gezinnen.'

Energiebesparing minima

Het wekt dan ook geen verbazing dat armoedebestrijding in de stad prioriteit krijgt. Dekker: 'Rotterdam is een stad van aanpakken en beschikt over veel en vooral ook goede instrumenten op het gebied van preventie en inkomensondersteuning, gekoppeld aan integrale beleidsvoering. Mooi voorbeeld is het project "Energiebesparing minima", waarbij bijstandsgerechtigden andere minima adviseren over hoe ze energie

en geld kunnen besparen. Het idee is dat adviseurs vanuit deze ervaring doorstromen naar een baan en hun "klienten" per maand minder kwijt zijn aan energiekosten. Verder zien we dat organisaties gemiddeld het meest tevreden zijn over het feit dat de gemeente hen kent en weet wat ze doen om armoede en sociale uitsluiting te bestrijden. Het minst tevreden zijn ze over de inspraak die ze hebben in het gemeentelijke armoede- en participatiebeleid.'

Fabian Dekker: 'Rotterdam is op de goede weg'

Eerste armoedemonitor

En die inspraak zou best weleens van pas kunnen komen bij de aanpak van knelpunten op het gebied van armoedebestrijding. Respondenten tonen massaal hun bezorgdheid als het gaat om de naderende landelijke bezuinigingen. Gepleit wordt onder meer voor meer maatwerk richting minima, de vereenvoudiging van procedures en regelingen en een verdere ontbureaucratisering. Wensen die hierop aansluiten, zijn onder meer het verbeteren van de samenwerking tussen gemeente en maatschappelijk middenveld en het verder in kaart brengen van beleids effecten. Dus wat werkt en onder welke omstandigheden? Dit jaar is in Rotterdam voor de eerste keer een armoedemonitor uitgevoerd, dus u bent op de goede weg!

'ZEER GESLAAGD, VEEL NIEUWE EN CREATIEVE IDEEËN'

'De bijeenkomst is wat ons betreft zeer geslaagd! Met dank ook aan het gemêleerde publiek. Goed om te zien was dat al deze mensen zo betrokken zijn bij het bestrijden van armoede en sociale uitsluiting. De workshops leverden veel nieuwe en creatieve ideeën op, die we zeker mee zullen nemen. Bovendien werd het plan van RoSA! om Rotterdam in 2020 armoedevrij te maken, enthousiast ontvangen. Een aantal instellingen heeft al medewerking toegezegd. Als gemeente blijven we natuurlijk niet achter. Een laag inkomen moet geen belemmering zijn om deel te nemen aan de samenleving. Aan de hand van dit uitgangspunt heeft de wethouder toegezegd dat we de komende tien jaar tien "stippen aan

de horizon" aandragen voor het plan "Rotterdam armoedevrij in 2020". Verder is vanuit de deelnemers aan de manifestatie in Charlois het idee geopperd om in de deelgemeente IJsselmonde een volgende armoedeconferentie te organiseren. Zo blijft het onderwerp op de agenda staan en zijn bestuurders, beleidsmakers, maatschappelijk middenveld en cliënten een stap dichterbij elkaar en het gezamenlijke doel gekomen, namelijk het terugdringen van armoede en sociale uitsluiting.'

Tamara Domenici, beleidsmedewerker Afdeling Beleid en Strategie, SoZaWe Rotterdam

INITIATIEFNEMERS, PARTNERS EN FINANCIËRS

De Stedenestafette is een initiatief van MOVISIE en het Verwey-Jonker Instituut in samenwerking met de gemeente Utrecht, De Sociale Alliantie en Divosa. Het project wordt gefinancierd door de deelnemende gemeenten en het project Erop af: Doen en delen!

Kennis en advies voor maatschappelijke ontwikkeling

Erop af: DOEN EN DELEN!

samenwerkingsverband van

Verwey-Jonker
Instituut

Sociale Alliantie

Gemeente Utrecht